№ 253. Poniedziałek 3. Listopada 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 12. paźdz. W obchód rocznicy urodzin Jego c. k. Apostolskiej Mości przeznaczono i złożono za wstawieniem się c. k. powiatowego urzędu w Niemirowie na rzecz lwowskiego instytutu *roboty* i zaopatrzenia Franciszka Józefa następujące składki: c. k. przełożony powiatowy pan Stieber 5r., c. k. powiatowy adjunkt p. Glazarewicz 5r., c. k. podinspektor p. Kluger 2r., c. k. aktuaryusz powiatowy p. Aloizy Kluczycki 2r., c. k. kancelista urzędu powiatowego Wojciech Dobrowolski 1r., c. k. kancelista Franciszek Knotz 1r., dyurnista Ksawery Żurawski 1r., dyurnista Rudolf Bańkowski 1r., posługacz urzędowy Tomasz Nabratowski 1r., pomocnik posługacza urzędowego Dmytryszyn 30k., Ignacy Kozaryn 4r., c. k. poborca podatku Józef Zakrzewski 2r., c. k. kontrolor Andrzej Fröschl 1r., c. k. akcesista Bazyli Gduła 1r., Jakób Raczyński 1r., Alexander Baczyński 2r., Leon Borowski 2r., B. Hawryszkiewicz 2r., Jan Sierwiński 30k., B. Luntowicz 1r., B. Wołoszyński z Lubliniec 1r., g. k. proboszcz w Niemirowie ks. Hilary Hryniewiecki 30k., Jan Wesołowski 30k., L. Hierowski 2r., Komarnicki z Magierowa 3r., Szymon Szczerbicki 2r., Dobrski 2r., J. Bahrynowicz 2r., Leander Pawlikowski 2r., żydowska gmina w Niemirowie 15r., żydowska gmina w Magierowie 5r. m. k.

Godny naśladowania ten akt dobroczynności podaje się z wyrazem podzięki do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Nowiny Dworu. — Mianowanie.)

Wiédeń, 31. paźdz. Jego Ces. król. Apostolska Mość i Jej Mość Cesarzowa powrócili dnia 29. paźdz. z Ischl do Wiédnia i wysiedli w ces. kr. burgu. — Jego Cesarzewiczowskie Mości Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia, tudzież Ich Cesarzewiczowskie Mości Arcyksiążęta Ferdynad Maxymilian i Karol Ludwik zjechali dnia wczorajszego z Ischlu do Wiédnia. — Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Franciszek Karol ma dziś wyjechać do Wiédnia.

Gazeta Wiédeńska donosi: Jego Ces. król. Mość raczył najwyższem postanowieniem z Ischl dnia 13. paźdz. r. b. mianować dotychczasowego suplenta gymnazyalnego we Lwowie p. *Henryka Suchechiego*, najłaskawiej nadzwyczajnym profesorem polskiego języka i literatury przy uniwersytecie w Pradze.

(Dalszy ciąg nowej ustawy o małżeństwie.)

Dodatek II.

§. 24. Duchowni, którzy wyższe święcenie odebrali i osoby zakonne, które złożyły uroczyste śluby, niezdolne są do zawierania związków małżeńskich; o ileby zwyczajne śluby zakonne wyjątkowo na nieważność małżeństwa wpływały, ocenionem będzie według statutów zakonnych przez stolicę świętą potwierdzonych.

§. 25. Między osobą ochrzczoną, a taką która sakramentu odrodzenia nieodebrała, małżeństwo nie może przyjść do skutku.

§. 26. Krewni w linii prostej, albo w czwartym lub bliższym jeszcze stopniu linii pobocznej, nie mogą zawierać małżeństwa. Czy pokrewieństwo to powstało z ślubnego lub nieślubnego urodzenia, nie ma żadnej różnicy.

§. 27. Pokrewieństwo duchowne wynikające z chrztu i bierzmowania, stanowi przeszkodę do małżeństwa między udzielającym sakramentu a ochrzczonym lub bierzmowanym, jak niemniej tegoż rodzicami, dalej między chrzestnemi rodzicami a ochrzczonym lub bierzmowanym i jego rodzicami.

§. 28. Przysposobienie które w istocie rzeczy odpowiada adrogacyi lub zupełnej adopcyi według prawa rzymskiego, według istniejącej obecnie praktyki kościoła chociażby nawet zniesionem zostało, stanowi przeszkodę do małżeństwa między przysposabiającym a przysposobionym jak również potomstwem ostatniego, które podczas przysposobienia pod jego ojcowską pozostawało władzą; — dalej między przysposabiającym a żoną przysposobionego jakoteż między przysposobionym a żoną przysposabiającego. Zresztą dopóki trwa przysposobienie nie może być małżeństwo ważnie zawarte między przysposobionym a dziećmi prawemi przysposabiającego, pod władzą ojcowską zostającemi.

§. 29. Przysposobienie według prawa austryackiego, stanowi przeszkodę do ważności małżeństwa, w oznaczonych granicach, o ile dziecię przysposobione podlega władzy ojcowskiej przysposabiającego, lub przyjęte jest w dom jego w celu wspólnego jak między dzieckiem a rodzicami pożycia. Jeżeli jednak toż dziecię nieprzechodzi pod władzę ojcowską przysposabiającego, ani wspólnie z nim niemieszka, przysposobienie takie uważać należy według prawa austryackiego za niedoskonałe i nie pociągające za sobą przeszkody do małżeństwa.

§. 30. Małżeństwo spełnione sprawia spowinowacenie między jednym współmałżonkiem a krewnymi drugiego włącznie aż do czwartego stopnia, w skutek czego małżeństwo między w ten sposób sposób spowinowatemi zawarte, jest nieważne.

§. 31. Związek nieprawy jest przeszkodą do zawarcia małżeństwa z krewnemi drugiej strony aż do stopnia drugiego.

§. 32. Współmałżonek pozostający w stosunkach nieprawnych z krewnemi drugiego w pierwszym lub drugim stopniu, utraca prawo wymagania powinności małżeńskich, dopóki nieotrzyma zezwolenia.

§. 33. Ważne a jednak niespełnione małżeństwo, czyni przeżywającą lub na świecie pozostałą stronę (to jest jeżeli druga uczyniła śluby zakonne, P. R. Cz.), niezdolną do zawarcia małżeństwa z krewnemi strony aż do czwartego stopnia włącznie.

§. 34. Nieważnie zawarte a niespełnione małżeństwo staje się przeszkodą do zaślubin jednej strony z krewnemi drugiej, aż do czwartego stopnia włącznie, wyjąwszy jeżeli przyczyna nieważności polega na braku zezwolenia.

§. 35. Zaręczyny ważnie i bezwarunkowo zawarte, stawają na przeszkodzie związkom małżeńskim między zaręczonym a krewnemi drugiego małżonków w pierwszym stopniu. Ten sam sprawiają skutek zaręczyny pod uczciwemi warunkami zawarte, jeżeli takowym zadość się stało.

§. 36. Między osobami popełniającemi wspólnie cudzołóstwo, nie może przyjść do małżeństwa, o ile te za życia drugiego współmałżonka przyrzekły się z sobą zaślubić, lub odważyły się faktycznie zawrzéć małżeństwo, albolitéż jeżeli jedna nawet strona chcąc się z drugą zaślubić, godziła ze skutkiem na życie współmałżonka, którego prawa przez cudzołóstwo naruszyła.

§. 37. Mężobójstwo tamuje małżeństwo między winnym tegoż współmałżonkiem a osobą dopomagającą do spełnienia zbrodni, chociażby tylko jedna strona czyn takowy w tej myśli popełniła, aby małżeństwo z osobą drugą możliwem uczynić.

§. 38. Do ważności małżeństwa potrzeba aby oblubieńcy zezwolenie swe oświadczyli przed proboszczem obu lub jednej ze stron, albo przed kapłanem, który do tego przez proboszcza lub biskupa dyecezyi jest upoważnionym, a to w obecności 2ch lub 3ch świadków. Atoli w tych częściach cesarstwa dla których Stolica święta wydała rozporządzenie z dnia 30go kwietnia 1841 r. nieobecność proboszcza katolickiego przy zawieraniu małżeństw między katolikami a chrześcianami niekatolikami, nie jest dostateczną do otrzymania nieważności.

§. 39. Właściwym proboszczem oblubieńców jest ten, w którego parafii mają stałe lub niestałe zamieszkanie.

§. 40. Stałe zamieszkanie uważa się tam, gdzie kto wyłącznie lub szczególniej przemieszkuje, tak że niemożna powiedzieć, iż jest u siebie, jeżeli tam nieprzebywa. Dopóki w rzeczonem miejscu zajmuje dla siebie i domowników swoich przeznaczone mieszkanie, nieobecność jego chociażby przydłuższa, nie jest dostateczną do przeniesienia tamże stałego zamieszkania. Jeżeli kto niema zamiaru stale się osiedlić, jednakże mieszka w celu, którego osiągnienie dłuższego pobytu wymaga, pobyt taki nieuważa się za stałe zamieszkanie.

§. 41. Stałe zamieszkanie żony jest tam, gdzie męża, a małoletniego w miejscu zamieszkania rodziców, adoptujących lub opiekunów. Miejsce gdzie np. małżonka w służbie pozostaje, gdzie małoletni jako uczący się przebywa lub wojskowy ma swe stanowisko, nie uważa się jako stałe zamieszkanie. Kto za małoletniego ma być uważany lub na równi z nim postawiony, oceniać to należy według prawa austryackiego.

§. 42. Urzędnicy państwa lub wstępujący w służbę publiczną na całe życie, mają stałe zamieszkanie w miejscu, gdzie w celu urzędowania swego lub pełnienia obowiązków służby mieszkają. Jeżeli wyznaczeni są w interesie nadzwyczajnym służbowym, który według natury swej dłuższego czasu wymaga, niezmieniają dla tego stałego zamieszkania. (Dalszy ciąg nastąpi).

Portugalia.

(Stan zdrowia.)

Według doniesień sardyńskiego konzula jeneralnego w Lizbonie ustała już cholera całkiem w Portugalii, a w Oporto nie było już od wielu dni żadnego wypadku febry żółtej. Rada sanitarna wydawać więc będzie odtąd okrętom odpływającym certyfikaty w tej mierze.

Hiszpania.

(Powiększenie armii. — Wiadomości bieżące. — Dekret Królowy znoszący rozporządzenie z 25. sierpnia 1854. — Depesza z 24. października.)

Madryt, 21. paźdz. *Gaz. Madr.* ogłasza dekret względem powiększenia armii do 102.000 żołnierza. — Obie przestrzenie kolei żelaznej z Madrytu do Valladolidu i z Burgos ku granicy francuskiej ustąpiono hiszpańsk. kredytowi ruchomemu z subwencyą 195,246.840 realów. — W Sewilli wzniesiony być ma pomnik sławnemu malarzowi Murillo. — Do Huesca przybył jeden z inżynierów francuskich dla rozpoczęcia robot przygotowawczych przy kolei żelaznej przez Piryneje.

Nowo ogłoszony dekret królowej: „Art. 1) Rozporządzenie w okolniku ministeryalnym z 25. sierpnia 1854 ściągające się do Mojej matki dostojnej znosi się i unieważnia zupełnie.“

Dekret ten poprzedza następujące sprawozdanie ministeryalne: N. Pani! Okolnik z 27. sierpnia 1854 ściągający się do dostojnej matki W. król. M., ułożony w chwilach wzburzenia i anarchyi i wymuszony na ówczesnych ministrach przez zwycięzką rewolucyę i groźbami insurekcyi, która w kilka godzin pożniej wybuchła, nie może po przywróceniu porządku i spokojności publicznej ostać się i na chwilę. Sprawcy postanowienia tego niebyliby go powzięli, gdyby ich do tego nie znagliły stosunki ówczesne i gdyby nie to, że wypadało im na wszelki sposób uśmierzyć wichrzycieli i chronić ważnych interesów powierzonych ich oględności. Ztemwszystkiem jednak rzeczą widoczną, że rozporządzenia w okolniku sprzeciwiają się wszelkiemu prawu i słuszności; utwierdzono w okolniku tym niektóre niesłuszne zarzuty przeciw dostojnej matce W. król. M., a dalsze usiłowania przeciwników jej dążyły do tego, by zarzuty te uważano na ślepo za słuszne i zupełnie już udowodnione.

N. Pani! jeśli już nie wyższe względy, to sama sprawiedliwość wymaga uroczystej satysfakcyi. I tak jedynie tylko w imieniu sprawiedliwości składają ministrowie w ręce W. król. M. następujący projekt do najwyższego potwierdzenia.

Madryt, 19. października 1856.

(Podpisy wszystkich ministrów.)

Depesza z **Madrytu** z 24. paźdz. donosi: „Gazeta madrycka ogłasza dekret oznaczający kwotę bieżącego długu na 640 milionów realów. — Królowa nieprzyjęła dymisyi jenerała San Miguel z posady jenerał-komendanta helebardzistów.“

Anglia.

(Nowe okręta. — Sprawa księstw Naddunajskich. — Wiadomości z Malty.)

Londyn, 25. paźdz. Flota rezerwowa, którą teraz budują na warsztacie w Pembroke, składa się z czterech okrętów liniowych, z czterech fregat pierwszej klasy i z dwóch szalup.

— W kwestyi księztw naddunajskich pisze *Times* między innemi: Łatwo sobie wytłumaczyć, dlaczego wojska austryackie z księztw naddunajskich ustąpić jeszcze nie mogą. Jeśli w tem jest co złego, to przyznać z drugiej strony należy, że złemu trudno inaczej zaradzić. Sądzimy, że próżną byłoby rzeczą utyskiwać na przedłużenie tej załogi. Wojska austryackie wkroczyły dla ochronienia prowincyi tych przed Rosyą i utrzymywały się tam z prawa i umowy do zawarcia pokoju. Ustąpić miały ztamtąd wkrótce po zawarciu pokoju, lecz że warunków pokoju jeszcze niedopełniono, przeto Austrya miała prawo oświadczyć, iż stosownie do traktatu wolno wojskom jej pozostać na załodze aż do uchylenia widocznie zachodzącego niebezpieczeństwa i nieporozumień. Z naszej strony nic przeciw temu nie mamy, zwłaszcza że nie zachodzi obawa, by Austrya dążyła do stałego usadowienia się nad niższym Dunajem. Tak dla dobra księztw, jak też i w ogólności dla dobra Europy byłoby naszem życzeniem, by konieczność załogi raz już ustała. . . O jednym z wielu planów reorganizacyi księztw prawie już zapomniano, chociaż przed niewielą laty często o nim wspomniano, a mianowicie o utworzeniu tam monarchyi na wzór królestwa greckiego.

Z **Malty** donoszą pod dniem 18. października: Admirał Dundas przybył tu z Ajaccio. — W Lusanei, stolicy Kandyi, wyrządziło trzęsienie ziemi znaczną szkodę, część miasta została zniszczona. — Francuzka eskadra stoi dotąd jeszcze w Tulonie. — Podług doniesień z Konstantynopola z 16. b. m. podnosi się cena zboża i mąki na targowicy tamtejszej.

Francya.

(Książę Napoleon do Stuttgardy. — Jenerał Despeaux. — Rosyjscy wojskowi w Algieryi. — Wiadomości bieżące. — Otwarcie sesyi rady państwa. — Doniesienia o trzęsieniu ziemi.)

Paryż, 26. paźdz. O zamierzonej podróży księcia Napoleona do Sztutgardy mówi *Monitor*, że będzie mu towarzyszyć jego dwór wojskowy i że książę za ośm dni wróci do Paryża. — *Monitor* donosi o zgonie jenerała dywizyi Despeaux jednego z najstarszych jenerałów nietylko we Francyi ale w całej Europie. W roku 1778 wstąpił do służby wojskowej, a od roku 1794 mianowany jenerałem dywizyi, odbył Despeaux wszystkie kampanie republiki i cesarstwa. Dopiero przed kilkoma miesiącami nadał mu Cesarz wielki krzyż legii honorowej. — Następca tronu Toskanii pojechał wczoraj zrana do Compiegne. — Słychać, że w ciągu zimy przybędzie tu Wielki Książę Michał z małżonką, zabawi miesiąc, a ztąd odjedzie do Nizzy do Cesarzowej Matki. — Do Oranu przybył oddział żołnierzy rosyjskich pod dowództwem oficera. Oddział ten przeznaczony jest do 2. pułku legii cudzoziemskiej.

— Rada państwa rozpoczęła 21. b. m. swe posiedzenia, a wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie powszechne. Najprzód przyjść ma pod obrady wojskowy kodex karny.

— Z departamentu Ardeche wyniosło się dla drożyzny wiele osób do Algieru.

— W Marsylii otrzymano wiadomość, że trzęsienie ziemi z 12. b. m. dało się czuć także w całym Egipcie. W Kairze zapadło się 200 domów, a bardzo znaczna ich liczba została uszkodzona, ale z ludzi prawie nikt niezginął; 300.000 mieszkańców obozowało w mieście pod gołem niebem. Także w Smyrnie i na greckim archipelagu było trzęsienie ziemi. — Wyspa Rhodus została spustoszona a wielka jej latarnia morska porysowała się.

Szwajcarya.

(Proces Neuenburski. — Doniesienie z podróży Jej Mości Cesarzowej rosyjskiej.)

Berna, 23. października. Z Neuenburga donoszą, że przytrzymano dwóch członków rady wielkiej, a mianowicie pp. Mathey de l'Etang i Grehillat de Coffrane; natomiast puszczono za złożeniem kaucyi na wolną stopę syna hrabi Petitpierre-Wesdehlen.

— Dziennik *Bund* donosi o sprawie neuenburgskiej: „Ile wiemy ukończono już śledztwo w Neuenburgu i wkrótce przybędą do Berny jeneralny prokurator i sędzia indagacyjny federacyi, by zdać sprawę z ukończonego procesu. Sprawozdanie to będzie przedłożone potem ze wszystkiemi aktami izbie oskarzenia. Gdy izba ta rozstrzygnie, które osoby mają być stawione przed sądem, zostanie potem oznaczone miejsce, gdzie ma się odbywać procedura sądowa. Wyższy sąd przynależnego kantonu ułoży wtedy z przysięgłych całego okręgu sądowego pierwszą listę obejmującą 154 imion, którą prezydent izby kryminalnej każe doręczyć stronom dla uskutecznienia wyboru w przeciągu dni 14. Potrzeba będzie wielkiego pośpiechu ze wszech stron, by obrady sądowe, jak tego wszyscy pragną i oczekują, jeszcze w ciągu tego roku mogły być ukończone.“

— Jak donosi dziennik *Eidgen. Ztg.*: Jej Mość Cesarzowa-Matka rosyjska o mało nie doznała wielkiego przypadku w przejeździe ulicą Via Mala w Graubündten. Niezręcznem szarpnięciem przednich koni zsunął się sześciokonny powóz ku pochyłości góry, zerwał dwa słupy poręczowe, koła dotykały samej krawędzi urwiska i najmniejsze schybnięcie mogło przyprawić o zgubę jadących. Szczęściem skończyło się tylko na małem uszkodzeniu powozu.

Włochy.

(Finanse Toskanii. — Książę Monaco. — Przybycie Cesarzowej rosyjskiej do Genuy. — Ucieczka więźniów. — Audyencya ambasadora austryackiego u Jego Świątobliwości. — Trzęsienie ziemi.)

— *Monitore Toscano* podaje dekret Wielkiego Księcia z 8go b. m. zawierający potwierdzenie budżetu przedłożonego ze strony prezydenta ministrów i ministra finansów Baldasseroni za rok 1855. W raporcie poprzedzającym dekret wyszczególnione są nieszczęścia, które koniecznie musiały pociągnąć za sobą niedobór: powodzie, zaraza winogron, cholera, zmniejszenie obrotu handlowego na morzu w ciągu wojny oryentalnej stoją w pierwszym rzędzie. Ogólne dochody wynosiły 37.498.141 lire, zatem mniej o 110.251 lir. niż oznaczał projekt budżetu, a więcej o 2,031.028 l. niż dochody obfitego, również w rozmaite nieszczęścia roku 1854; źródłem powiększenia dochodów było przedewszystkiem podwyższenie podatku gruntowego i zaprowadzenie nowego podatku rzeźnego. W podatkach niestałych pokazała się także w porównaniu z poprzedzającym rokiem przewyżka o 62.689 l., podobnie jak i w kilku innych jeszcze rubrykach dochodów. — Wydatki wynosiły 38,199.381 l., więcej o 562.374 l. niż w roku poprzednim, a o 652.681 niż oznaczał projekt budżetu. Wydatki wojskowe zmniejszyły się. W ogóle wynosi niedobór w roku 1855 — 701.240 l., w przeszłym roku zaś wynosił niedobór 2,169.894 l. Do nadzwyczajnych wydatków policza budżet koszta wyłożone w ciągu roku na budowle portowe w Liwurnie, na osuszenie moczar itd., i przyrzeka w następnych latach polepszenie dochodów państwa.

— Dziennik *Cittadino d' Asti* pisze: „Książę Monako Karol III., następca po księciu Florestanie ojcu swoim, przybył 18go b. m. do Nizzy, gdzie go oczekiwał adwokat Imberti, gubernator księztwa Monako. Po krótkim pobycie udał się książę w dalszą podróż do Monako trzema powozami paradnemi. Stronnicy księcia z Mentony przybyli do Monako, by mu okazać swoje przywiązanie. Jak słychać, ma książę zamiar udać się do Mentony, gdzie panuje tak wielkie wzburzenie, że cudzoziemcy, którzy chcieli przepędzić tam zimę, powyjeżdżali wszyscy.“

Z **Genuy** piszą pod dniem 25. paźdz. „Jego Mość Król odbył wczoraj przegląd wojska, a potem zwiedzał nowe dzielnice miasta.

Jej Mość Cesarzowa Matka rosyjska zasiadała do stołu z Jego Mością Królem, z Jego królewicz. Mością księciem Eugeniuszem i z Jego Excelencyą hrabią Cavour. (Jej Mość Cesarzowa przybyła w towarzystwie Jego królewicz. Mości księcia Eugeniusza 23go b. m. o godzinie 4tej po południu do Genuy, gdzie Ją u dworca kolei przyjmował Jego król. Mość i władze miejscowe).

Z **Civitavecchia** donoszą z 18. października: Dnia 17go b. m. powiodło się pięciom więźniom należącym niegdyś do bandy osławionego Passatore i skazanym na galery dożywotnie przebić gruby mur więzienia i dostać się na wolność. Mur przebity stykał się z magazynem mundurów i broni saperów francuskich, a z czego więźnie nieomieszkali korzystać. Potąd ich jeszcze nie schwytano.

Giornale di Roma donosi: Jego Excelencya nadzwyczajny ambasador Jego c. k. Apostolskiej Mości hrabia Colloredo-Wallsee miał zaszczyt jeszcze 20go maja r. b. doręczyć Ojcu świętemu na prywatnej audyencyi listy swego dostojnego Monarchy i Pana, któremi w tak zaszczytnym charakterze zawierzytelniony został przy stolicy papiezkiej. Dnia 20go b. m. udawał się hrabia Colloredo w towarzystwie wszystkich członków c. k. ambasady w gali do Kwirynału, gdzie przyjął go na schodach papiezki mistrz ceremonii i wprowadził do apartamentów Jego Świątobliwości na uroczystą audyencyę, która odbyła się z zwykłemi przy takich sposobnościach honorami i formalnościami. Po audyencyi odwiedzał Jego Excelencya z całą ambasadą Jego Eminencyę ministra kardynała Antonelli, który go przyjmował z wszelkiemi przynależnemi honorami. Ztamtąd udał się do kościoła Śgo Piotra, by oddać cześć świętym relikwiom apostołów Piotra i Pawła, a potem dopełnił innych formalności będących w używaniu przy podobnych aktach uroczystych.

W **Neapolu** obchodzono 15go b. m. solennie uroczystość imienin Jej Mości Królowy. — Trzęsienie ziemi z 12. b. m. w nocy dało się czuć także w prowincyach, ale nigdzie nie wyrządziło żadnej szkody.

Niemce.

(Obostrzenie granicy przeciw zarazie bydła. — Wyjazd nuncyusza papiezkiego z Monachium.)

Berlin, 25go października. Na mocy najwyższej uchwały z 17. z. m. zakazany jest odtąd na całej granicy W. księztwa Poznańskiego od Polski wszelki przywóz surowych skór wołowych (w duchu taryfy celnej), jako też wszystkich innych podrobiów wołowych (sierci, krwi, kiszek, rogów, wzorów rogowych, racic i kości) pod zagrożeniem surowej kary aż do dalszego rozporządzenia.

— Jego Excel. de Luca, arcybiskup z Tarzu, potąd nuncyusz papiezki w Bawaryi, a teraz mianowany nuncyuszem przy c. k. dworze w Wiédniu, miał zaszczyt wręczyć na osobnej audyencyi dnia 22. z. m. J. M. Królowi listy swe odwołujące. Odjazd Jego Excelencyi do Wiédnia nastąpić miał według doniesień gazety powszechnej dnia 25go; o przybyciu następcy jego w Mnichowie nie ma jeszcze nic pewnego, sprawami zaś nuncyatury kierować będzie tymczasowo audytor jej kanonik Luzi.

Turcya.

(Spodziewają się załatwienia sporów granicznych. — Termin ewakuacyi. — Handel azowski.)

Do Marsylii nadeszły pocztą oryentalną wiadomości z **Konstantynopola** z 16. października: Ceny zboża i mąki podnosiły się codziennie w stolicy tureckiej. — *Journal des Debats* spodziewa się, że trudności względem Bolgradu zostaną załatwione, potwierdza to i *Presse d'Orient*, gdyż komisya graniczna miała przy nowych pomiarach na miejscu wynaleźć sposób, którym dadzą się zaspokoić obustronne żądania. — Termin ewakuacyi państwa tureckiego upływa z 28. października, od tego dnia będą zamknięte cieśniny Dardanelów i Konstantynopola. — Angielskie okręta liniowe „Pressy“ i „Kolosseys“ i fregata „Curançao“ mają przybyć wkrótce do Konstantynopola; eskadra francuska zaś nieprzybędzie. — Utrzymują, że Cesarz Aleksander niechciał potwierdzić zakazu wywożenia zboża z morza azowskiego, a to ze względów jakie ma dla nadzwyczajnego ambasadora Francyi, pana Morny. Zresztą składy zboża, znajdujące się w portach morza azowskiego są wcale nieznaczne, a zapasy nad Dunajem i w Egipcie wyczerpują się; natomiast nadchodzą od niedawna Dniestrem i Dnieprem znaczne transporta zboża do wybrzeży czarnego morza.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 29. października. Wczoraj wieczór renta 3proc. 66. 70. — *Monitor* donosi, że p. Duchayla (?) z polecenia rządu odpłynął dnia 28go b. m. z Tulonu na morze śródziemne. — Wspomniane kilkukrotnie trzy dzienniki paryskie *Constitutionnel, Pays* i *Patrie* nietylko obstają przy swem twierdzeniu, że Porta żądała ewakuacyi Księztw Naddunajskich i odwołania okrętów angielskich z czarnego morza, a *Pays* oprócz tego utrzymuje, że Porta wzbraniając się zmienić swój gabinet, dała jawnie poznać swe zamysły.

(*Litogr. koresp. austr.* podając powyższą depeszę oświadcza, że należy czekać na dowody tego twierdzenia powtórzonego już po raz trzeci w dziennikach paryskich).

Paryż, 30. października. Dzienniki ministeryalne obstają pomimo zaprzeczenia przy swych twierdzeniach; zapewniają, że Porta oznajmiła swym reprezentantom przy dworach mocarstw, iż chce wykonania ewakuacyi. *Journal des Débats* potwierdza także to doniesienie. Wczoraj wieczór renta 3proc. 66. 35.

Paryż, 31go października. Wczoraj wieczór 3proc. renta 66. 45. Dwór ma z pewnością dnia 10. listopada powrócić do St. Cloud. *Monitor* donosi, że następca tronu Toskańskiego dnia 28go b. m. przybył do Compiegne. — Według depeszy z **Madrytu** z dnia 29. b. przybył książę Aumale do Sevilli. Na miejsce jenerała Mesina mianowany Sanz szefem sztabu jeneralnego.

Londyn, (wtorek) 28. października zrana. *Morning Post* powiada w dzisiejszym artykule wstępnym, że z dniem dzisiejszym upływa przepisany traktatem termin ewakuacyi państwa tureckiego, i że Rosya nalega o dopełnienie tego warunku. Ale ponieważ Rosya sama nie dopełniła swoich zobowiązań, przeto i sprzymierzeni zawieszą dopełnienie swoich zobowiązań. Austrya nie ustąpi jeszcze z Księztw Naddunajskich, a flota angielska pozostanie na czarnem morzu aż do wypełnienia warunków traktatu.

Londyn, 31. października. Dziennik *Times* zawiera ostry artykuł przeciw polityce francuskiej skłaniajacej się ku Rosyi, i grozi, że Rosya prędzej narazi się na nową wojnę, aniżeliby warunki pokoju paryskiego miały zostać niewykonane.

Modena, 26. października. Rząd zezwolił na wolny przywóz 21.000 cetnarów kukurudzy i 15.000 cetnarów pszenicy, a względem cła obrachuje się z austryackim związkiem celnym.

Nizza, 26. października. Owdowiała Cesarzowa rosyjska wylądowała dziś w towarzystwie księcia Carignan w Villa franca i zajęła pomieszkanie w Villa Avigdor. — Hrabia Francesco Serra mianowany został jeneralnym komendantem marynarki.

Ateny, 25. października. Izba deputowanych przyjęła większością 89 głosów przeciw 12 projekt ustawy, mocą której deputowani sami znoszą swoją pensyę roczną zastrzegając sobie tylko sześciumiesięczną remuneracyę.

Konstantynopol, 24. października. Według doniesień z Teheranu wywołała wyprawa angielska przeciw Persyi wielką obawę. Perska armia w Afganistanie opanowała zwycięzko główne stanowiska około Heratu. Komunikacya tej armii z wnętrzem Persyi była zupełnie wolna. Słychać, że Rosya opuściła Persyi wypłatę sum zaległych od czasu wojny w r. 1827 i 1828. Trzęsienie ziemi zrządziło dnia 12. b. m. także na wybrzeżu azyatyckiem wielkie zniszczenie; w Krecie miało zginąć 500, na wyspie Rhodus 120 ludzi. W wielu miejscach pozapadały się budynki. — W Salonice cholera ustaje. — Wielki sędzia Szukej Effendi wywołany został z kraju za nadużycie władzy urzędowej.

Konstantynopol, 24. października. Perski poseł Ferukh Khan wiezie Cesarzowi Francuzów dekoracye orderu Słońca i Lwa w wartości 100.000 franków, dla Cesarzowej Eugenii perły i klejnoty w wartości 60.000 franków; oprócz tego pięć dekoracyi orderowych, z których jedna dla hrabiego Walewskiego.

Syra, 26. paźdz. Miasto Kandya zupełnie zniszczone trzęsieniem ziemi; 500 trupów wydobyto z pod gruzów. Kanea znacznie ucierpiała, ale z mieszkańców nikt nie zginął.

Kairo, 16. października. Kolegia szkoły lekarskiej Casser et Ein otwarte zostały uroczyście. Między profesorami jest pięciu Europejczyków. — Także w Kairze dało się czuć w nocy z 12go b. m. silne trzęsienie ziemi. Stan Nilu rokuje pomyślne zbiory.

Bombay, 3. października. Eskadra przeznaczona na wyprawę do perskiej zatoki czeka tylko ostatnich instrukcyi z Anglii.

Kurs lwowski.

Dnia 31. października.		gotówka zlr.	gotówka kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	51	4	54
Dukat cesarski	„ „	4	55	4	58
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	8	30	8	34
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	39	1	40
Talar pruski	„ „	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	13	1	14
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	50	80	40
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	18	74	3
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	—	82	45

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 30. października.				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$81\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ 81	$81\frac{1}{8}$
detto pożyczki narod.	5%	„	$83\frac{1}{16}$ 83	83
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{1}{4}$
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	—	—
detto detto z r. 1854		„	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{5}{8}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie	5%		$74\frac{1}{2}$	$74\frac{1}{2}$
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1050 1048	1049
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			317 316	$316\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			$2562\frac{1}{2}$	$2562\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.			—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			580 577	578

	za sto	w przecięciu
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	435 436	435
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .	—	—
Renty Como	—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 30. października.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106 5/8 3/4	106 3/4	uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	105 5/8 ½ 5/8	105½	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 3/8 5/8	78½	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	106	106	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—18½ 21	10—19½	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105	105	2 m.
Marsylia za 300 franków	123 123¼	123⅛	2 m
Paryż za 300 franków	— 123¾ ½ ½ l.	— 123½	2 m. 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	259 258½	259 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty	9¾ t.	9¾	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 31. października.

Oblig. długu państwa 5% 81 1/16; 4½ — ; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% — ; 2½% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1045. Akcye kolei półn. 2557½. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 582. Lloyd 437½. Galic. listy zast. w Wiédniu 570. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 106 3/8 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 105¼ 2 m. Hamburg 78 3/8 2 m. Liwurna 105¾ l. 2 m. Londyn 10 — 20. 2 m. Medyolan 105. Marsylia 123 3/8. Paryż 123 5/8. Bukareszt 258. Konstantynopol 470. Smyrna —. Agio duk. ces. 9 3/4. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 74¼. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 105¾. Pożyczka narodowa 82 15/16. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 316¾. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 31. października.

HHr. Łoś Tadeusz i Włodzimierz, z Kępeczyniec. — Hr. Mier Henryk, c. k. szambelan, z Buska. — PP. Obertyński Leopold, z Stronibab. — Dobrzański Julian, z Milatyna. — Teodorowicz Gregor, z Żydaczowa. — Domaradzki Ludwik, z Kołodziejów. — Rodkiewicz Seweryn, z Łukawca. — Czarnomski Stanisław, z Krzywcza. — Wocher Ant., z Rodatycz. — Batowski Ant., z Dembicy. — Mrozowiecki Mich, z Choderkowa. — Mrozowiecki Jan, z Bóbrki. — Turkuł Tadeusz, z Tarnopola. — Orłowski Feliks, z Zagrobeli.

Dnia 1. listopada.

Hr. Krasicki Kaz., z Wiédnia. — Br. Hagen Gustaw, c. k. szambelan, z Lubienia. — PP. Tustanowski Tytus, z Wiédnia. — Zabielski Teod., z Dorohowa. — Gołaszewski Jakób, c. k. pens. radca apelacyjny, z Krzywego. — Gołaszewski Antoni, z Toustobab. — Hupka Jan, z Niwistki. — Bartmański Oswald, c. k. komisarz kom., z Wielkiego Warażdynu. — Biliński Onufry, z Sosnowa. — Dobrzański Stanisł., z Daszowa. — Praglowski Aleks., z Komarna.— Smolka Franc., adw. kraj., z Niesluchowa. — Strzelecki Eug., z Wyrowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 31. października.

Hr. Lanckoroński Teod., do Podduboa. — PP. Hanke, c. k. kap., do Dembicy. — Pogonowski Jan, c. k. urzędnik, do Jarosławia. — Thullie Aleks., c. k. urzędn., do Sambora. — Padlewski Apol., do Złoczowa. — Vrecha Józef, c. k. inżynier, do Podhajec. — Cielecki Alfr., z Gajów. — Kruszewski Henryk, do Chorobrowa. — Jabłonowski Józef, do Rawy. — Głowacki Wład., do Krzowki. — Skrzyszewski Michał, do Bełzca.

Dnia 1. listopada.

PP. Pronoy Izydor, c. k. podpułkownik, Hitzgern, c. k. rotmistrz, Kotzebue Wilhelm i Theuerkauf, c. k. kapitan, do Dembicy. — Gottleb Wincenty, do Dołhomościsk. — Obertyński Leopold, do Przemyśla. — Schanz, c. k. jeneral-major, do Stryja. — Noel Adam, do Podhorzec. — Kolischer Karol, adwokat kraj., do Tarnopola. — Kemplicz Mik., do Romanowa. — Strzelecki Władysł., do Zawarnicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 30. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	330.60	+ 4.6°	90.3	północ.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	330.03	+ 7.2°	80 6	„	„	„
10. god. wiecz.	330 30	+ 5.4°	92.5	„	„	„

Po południu deszcz 0.‴00.

TEATR.

Dziś: Opera niemiecka: „**Czaar und Zimmermann.**“

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności
z dniem 31. października 1856.

Stan czynny.

Gotowizna	zlr. 27.263 kr. 49 den. 2	zlr. — kr. — den. —
Papiery publiczne: a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	— 120.844 — 49 — 2	
Papiery publiczne: b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	— 137.098 — 45 — —	
Papiery publiczne: c) sprzedajne po kursie	— 179.000 — — — —	
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90 . . .	— 131.648 — — — —	
Weksle: ktorych termina nie nadeszły	— 96.882 — 51 — —	
Pożyczki hipot.: a) ziemskie	— 1,799.433 — 38 — —	
Pożyczki hipot.: b) miejskie	— 788.611 — 16 — —	
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory	588 — 31 — —	

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca	złr. 3,088.195 kr. 23 d. 3		
w m. b. włożyło 626 stron . . złr. 69.705 kr. 41 d. 2			
„ „ „ wypłacono 694 stronom — 102.248 — 38 — 2			
Przewyżka zwróceń	— 32.542 — 57 — —		złr. 3,055.652 kr. 26 den. 3
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają			— 9.063 — 50 — —
Ogół	— 3,261.371 — 40 — —		— 3,064.716 — 16 — 3
Odjąwszy sumę mniejszą od większej	— 3,064.716 — 16 — 3		
Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi	złr. 196.655 kr. 23 den 1		

Lwów, dnia 30. października 1856.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

Dnia 28. b. m. w nocy umarł w Wiédniu po długich cierpieniach sławny malarz historyczny i dyrektor cesarskiej galeryi w Belwederze, Piotr Krafft, w 76 roku życia, spędziwszy pół wieku na użytecznych krajowi usługach nauczyciela przy akademii, artysty i przełożonego galeryi. Do dzieł jego wiąże się wspomnienie świetnej epoki wojennej od roku 1809 do 1813; szacował go każdy, kto tylko zostawał z nim w jakimkolwiek prywatnym lub publicznym stosunku, a ze strony najwyższej zaszczycano go zawsze najchlubniejszem zaufaniem.

— Dnia 27. października odbyło się uroczyste otwarcie kolei żelaznej z Wrocławia do Poznania. Pociąg składający się z dwunastu wagonów ustrojonych w kwiaty i choręgwie pruskie, polskie i szląskie ruszył tego dnia z Wrocławia wioząc kilkaset osób, między którymi minister handlu p. Heydt, dyrektor kolei górno-szląskiej Löbbecke, prezydent naczelny Szląska pruskiego baron Schleinitz, naczelny inżynier Rosenbaum i wiele innych znakomitych osób. Pociąg stanął w Poznaniu po godzinie 2. po południu, gdzie równie jak wszędzie po drodze witały go władze, korporacye i mieszkańcy z muzyką. W Poznaniu dany był obiad na przyjęcie gości, którzy o godzinie szóstéj wieczór odjechali do Wrocławia, dokąd im towarzyszyło liczne grono obywateli poznańskich. Od dnia 29. października rozpoczął się ruch regularny na tej kolei. Podróż między Poznaniem a Wrocławiem odbywać się będzie w pięciu godzinach. Z Wrocławia odjazd o godzinie 5. min. 55 rano i o godz. 2. min. 40. po południu; z Poznania do Wrocławia o godz. 7. min. 40. rano i o godz. 4. min. 25. po południu.

— W Lugdunie powstała od niedawna nieznana dotąd w tem mieście gałęź zarobkowania. Zawiązało się towarzystwo tak zwanych „lamentatorów“, którzy wynajmują się do płakania przy pogrzebach. Ubiór ich składa się z czarnego płaszcza i okrągłego kapelusza; noszą długie włosy i idą za trumną z świecą w ręku płacząc i szlochając bez ustanku.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowéj.*